

Список використаних джерел

1. Любар О.О. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку власного капіталу. Ефективна економіка. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7835>;
2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accou-?ting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogoobliku?app_id=24;
3. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>;
4. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>;
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>;
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>.

УДК 657.37

Озеран Алла Володимирівна

*д. е. н., професор кафедри обліку і оподаткування
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна*

МАЙБУТНЄ КОРПОРАТИВНОЇ ЗВІТНОСТІ: ВЕКТОРИ ЗМІН

За останні двадцять-тридцять років середовище, в якому працюють підприємства, радикально змінилося в економічному, соціальному та екологічному аспекті. Отримуючи вигоди від економічного зростання, глобалізації, збільшення споживання та поставок видобувного палива, бізнес посилює і розширює свою роль як основний постачальник продукції (товарів), робочих місць та інфраструктури у всьому світі. Таким чином, його внесок у вирішення найважливіших питань сталого розвитку – зміни клімату, охорони довкілля, доступності ліків та підтримання здоров'я, забезпечення достойного робочого місця та якісної освіти впродовж життя тощо – також збільшився. Дослідження встановили, що існує кореляція між ефективністю роботи за певними напрямками сталого розвитку та рушійними силами створення вартості підприємства. Тому підприємства та постачальники фінансового капіталу хочуть розуміти ризики і можливості, пов'язані зі сталим розвитком, та діяти у відповідності з ними. Одночасно стрімкий розвиток технологій надав можливість усім зацікавленим сторонам, а не тільки акціонерам і кредиторам, отримувати інформацію про діяльність підприємств. У результаті добросовісне розкриття інформації про показники сталого розвитку вважаються сьогодні фундаментальною частиною ефективного управління бізнесом та має важливе значення для збереження довіри до нього.

Корпоративна звітність – засіб, за допомогою якого зацікавлені сторони мають можливість зрозуміти та оцінити результати діяльності підприємств. Вона поєднує фінансову і не фінансову інформацію. Але якщо фінансова звітність розвилася завдяки міжнародно визнаним стандартам бухгалтерського обліку, які забезпечують прозорість, підзвітність та ефективність світових фінансових ринків, то розвиток звітності у сфері сталого розвитку ускладнюється через низку причин. Серед основних виділяють: 1) різноманітність зацікавлених сторін, інтереси яких не обмежуються прийняттям економічних рішень; 2) динамічність і перманентність цілей сталого розвитку [1]. У сукупності ці особливості заплутають укладачів та користувачів інформації про сталий розвиток та ускладнюють розробку комплексного рішення щодо корпоративної звітності.

Відповідно до опитування, проведеного британською Financial Reporting Council (FRC), 51% респондентів зацікавлені в інформації про вплив діяльності компаній на довкілля, суспільство, контрагентів тощо. Проте, звіти про сталий розвиток, що складаються сьогодні компаніями, не користуються популярністю через неоднорідність, відсутність послідовності та зіставності. Крім того, респонденти вважають, що ці звіти не містять інформацію, що допоможе їм досягти мети комунікації [2].

За оцінками фахівців, розкриття у сфері сталого розвитку асоціюється сьогодні з «хаосом та неефективністю», оскільки світові організації, які впроваджують ініціативи з розробки стандартів у цій області, мають у своєму розпорядженні більш, ніж 1700 різноманітних показників [3]. Таким чином, відсутність єдиних стандартів, з одного боку, дає широкий простір для реалізації «зеленого піару» та виборчого наведення інформації виключно в інтересах маркетингу. З іншого боку, компанії, що звітуються про сталий розвиток, часто несуть завищені витрати на підготовку розкриття відразу за кількома системами стандартів, і як наслідок, отримують протилежні бажаному результати щодо якості і корисності інформації, що розкривається.

З наведеного випливає, що ефективність розвитку звітності у сфері сталого розвитку можливий за умови створення системи стандартів, які б передбачали єдиний набір загальновизнаних показників, які забезпечуватимуть одноманітне розкриття інформації з екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності будь-якого підприємства.

Слід відзначити, що сучасна річна звітність підприємства побудована, враховуючи насамперед інтереси постачальників фінансового капіталу: інвесторів і кредиторів. Але, враховуючи попит на інформацію про діяльність підприємств широкої групи зацікавлених сторін, актуальною є розробка якісно нової структури корпоративної звітності, яка враховує різні комунікаційні цілі. Разом з тим, врахування інформаційних запитів усіх користувачів в одному звіті загрожує обтяженням звітності і зменшенням її інформативності. Вирішенням цієї проблеми може стати запровадження запропонованої FRC мультизвітності або мережі звітності - системи взаємопов'язаних звітів, де кожен звіт системи має чітку комунікаційну мету. Передбачається, що мультизвітність включатиме поєднання обов'язкових та добровільних звітів. Ідея полягає у можливості самої компанії адаптувати обов'язкові звіти, щодо яких регуляторними органами

встановлено мінімальні вимоги до їх змісту, до інформаційних запитів ключових користувачів, яких вона самостійно визначає. Таким чином, нова модель корпоративної звітності може стати гнучкою і пропорційною, тобто застосовуватися різними за розміром та суспільним значенням підприємствами із врахуванням мети кожного звіту та його суттєвості для конкретного підприємства. Якісні характеристики при цьому доповнюються загальнодоступністю, взаємозв'язком, послідовністю та прозорістю.

Список використаних джерел

1. *Statement of Intent to Work Together Towards Comprehensive Corporate Reporting*. URL: <https://29kjwb3armds2g3gi4lq2sx1-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/Statement-of-Intent-to-Work-Together-Towards-Comprehensive-Corporate-Reporting.pdf> (дата звернення: 22.11.2020).
2. *FRC. A matter of principles the future of Corporate Reporting: Discussion Paper (October 2020)*. URL: <https://www.frc.org.uk/getattachment/cf85af97-4bd2-4780-a1ec-dc03b6b91fbf/Future-of-Corporate-Reporting-FINAL.pdf> (дата звернення: 23.11.2020).
3. *Матеріали gaap.ru. Новая парадигма корпоративной отчетности*. URL: https://gaap.ru/articles/Novaya_paradigma_korporativnoy_otchetnosti (дата звернення: 23.11.2020).

УДК 657

Павелко Ольга Віталіївна,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Національний університет водного господарства
та природокористування,
м. Рівне, Україна

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА НАПРЯМИ ЇЇ РОЗВИТКУ

Ведення діяльності господарюючим суб'єктом завжди супроводжується перманентним ухваленням економічних рішень. Основою таких рішень традиційно виступає інформація, накопичена в різноманітних джерелах. Як правило, до уваги беруться саме дані звітності. У дисертації А.В. Озеран [1, с. 23] відмічається, що «...з інформаційної точки зору науковці звітність ідентифікують як елемент, компонент інформаційного забезпечення управління, інформаційний ресурс, основний первинний носій важливої облікової інформації, інформаційну модель та інформаційний продукт, джерело інформації. Це інформаційна база фінансового менеджменту, котрий на її основі приймає рішення у сфері фінансового планування, структури капіталу підприємства, типів фінансування, дивідендної політики тощо» [1, с. 32]. Окрім зазначених визначень, звітність ученими трактується ще й в інших розрізах. Досить інформативними є результати дослідження, виконаного О.В. Гандзюк: [2], де проаналізовано тлумачення звітності в 38 наукових джерелах і встановлено, що під звітністю розуміється (у відсотках до загальної сукупності досліджених праць): система показників – 10,5 %; система узагальнюючих,